

HILASO HRUSIC

První písemná zmínka o Hrusicích je uchovaná v panovnickém dekretu Přemysla Otakara I., vydaném na Pražském hradě 17. ledna 1205.

LEDEN / ÚNOR

1/2025

ROČNÍK 57

Hasičský ples

Ples se konal v sobotu 25. ledna od 20.00 hodin v hrusické sokolovně, k poslechu a tanci hrála kapela Studio 95.

Celý den se nesl ve znamení velkých příprav na tuto událost, vlastně co den, celý týden před akcí byl nabitý plánováním, laděním detailů a organizováním programu. Připravit takovou akci opravdu zabere mnoho času.

Ale stálo to za to. Hrál se, tančilo, popíjelo, zábava byla v plném proudu, ženy byly krásně oděny ve společenských šatech, muži v oblecích. Místní hasiči reprezentovali ve vycházkových uniformách, jednoduše fešáci.

Jako každým rokem byla lákadlem skvělá a velmi bohatá tombola, tímto patří velké díky sponzorům za zprostředkování této oblíbené části plesu.

Občerstvení bylo také výborné. Ve výčepu točili Kozel nebo Plzeň, na své si přišli také milovníci kávy, vína i dobrého jídla – v nabídce byly chlebíčky, koláčky či večere v podobě vepřové s knedlíkem a zelím. Kdo chtěl, mohl se posilnit i něčím ostřejším v naší místní kořalně, kde na hosty čekala milá obsluha.

Ve 22 hod. začal prodej lístků do tomboly, po kterých se jen zaprášilo, zhruba do půl hodinky bylo úplně vyprodáno. Výhry vydávaly naše usměvavé hasičky okolo půl dvanácté večer. Mezi cenami se nacházely jak dobrůtky v podání jitrniček, kremrolí, koláčků, medů, dobrého pití, ale i pár hmotných věcí. Každý si podle mého přišel na své.

Po půl jedné v noci se začala losovat slosovatelná tombola, hlavní hřeb večera, na který čekal snad každý. Všichni na značkách doufají, že zrovna padne to jejich číslko a vyhrají něco z tak krásné tomboly. První 3 ceny byly - elektrická koloběžka Sencor, parní čistič Kärcher a robotický vysavač Sencor. Dále bylo možno vyhrát tyčový vysavač, elektrický koš, Sodastream, horkovzdušnou fritézu, kuchyňského robota a spousty dalších skvělých cen. Kdo nebyl, prohloupil.

Všem výhercům gratulujeme :)

Tímto bych chtěla poděkovat všem členům SDH, kteří byli ochotní a věnovali svůj volný čas přípravě i organizaci této skvělé akce. Opravdu velké DÍKY, bez vás by to nešlo! To díky vám se ples jako každým rokem velmi vydařil.

Veronika Tichá

Zasedání zastupitelstva

*Vybíráme některé body ze zasedání zastupitelstva obce konaných 14. ledna a 11. února 2025.
Kompletní zápisy ze zasedání včetně příloh naleznete online na webových stránkách obce
v aplikaci www.uzob.cz.*

Opomenuli jsme uvést důležitou skutečnost ze zasedání zastupitelstva obce Hrusice ze dne 10.12.2024. ZO vza-
lo na vědomí rezignaci paní Dany Härtingové na pozici
místostarostky obce Hrusice, a to z rodinných důvodů.
Členkou zastupitelstva paní Härtingová nadále zůstává.
Od doby oznámení tedy obec Hrusice nemá obsazenou
pozici místostarosty.

ZO souhlasilo s prodloužením smlouvy s městem Mnichov-
ice o zajištění pečovatelské služby.

Obec tím nadále ve spolupráci s městem Mnichovice za-
jišťuje pečovatelskou službu pro své občany. Tyto služby
je možné objednat na Městském úřadě v Mnichovicích
na oddělení matriky.

ZO souhlasilo s uzavřením stavebně plánovací smlouvy se
společností Zlatníky, s.r.o.

Na základě již zastupitelstvem schválených Zásad pro spo-
luúčast investorů nové výstavby na našem katastru byla
dojednána smlouva s investorem, který bude připravovat
pozemky pro výstavbu pod ulicí Na Hradech směrem
k Hrušovu. Smlouva investora zavazuje vybudovat v rámci
přípravy pozemků pro plánovanou výstavbu v dané lokalitě
novou silnici a do ní uložit inženýrské sítě. Zasílují tak
a připraví sedm pozemků pro výstavbu rodinných domů.
Následně převede zkolaudovanou silnici a inženýrské sítě
(vodovod a kanalizaci) do vlastnictví obce Hrusice a za kaž-
dý stavební pozemek ještě uhradí 200 tis. Kč na rozvoj
další infrastruktury, celkem tedy ještě 1,4 mil. Kč.

ZO projednalo námitku společnosti Witender na poptáv-
kové řízení „napojení na vodojem Peleška“ a rozhodlo po-
ptávkové řízení zrušit a opakovat.

ZO po vyjádření krajských orgánů definitivně zadalo změn-
u č. 1 Územního plánu obce Hrusice. Jedná se o změnu
ÚP z podnětu obce Hrusice, nerozšiřuje se možnost zá-
stavby. Jedná se o tyto změny:

- Konverze stávající podoby územního plánu do jednot-
ného standardu územních plánů (dle § 59 stavebního
zákonu a vyhlášky ke stavebnímu zákonu).
- Prověření aktualizace ploch s rozdílným způsobem vy-
užití na základě změny podkladní mapy.
- Bude aktualizováno zastavěné území.
- Prověření zrušení podmínky zpracování územní studie

(ÚS 1). V případě zrušení se na toto území aplikují prv-
ky regulačního plánu (sklon střechy, materiály, vjezdy,
plochy – aby byl zachován ráz historického území).

- Zpracování vyhotovené územní studie (ÚS 2) do územ-
ního plánu.
- Prověření možnosti vedení obecního vodovodu vedou-
cího ze Senohrab připojením na VDJ Peleška.
- Prověření doplnění přípustnosti doplňkových staveb
v plochách BV, BI a SV a prověření podmínky prosto-
rového uspořádání pro drobné a jednoduché stavby
na pozemcích rodinných domů nebo staveb pro rodin-
nou rekreaci.
- Prověření snížení minimální velikosti pozemku u loka-
lity BI5.
- Prověření snížení ochranného pásma lesa z 50 m
od okraje lesa na 30 m.
- Prověření vyloučení výroben energií z obnovitelných
zdrojů v nezastavěném území.
- Prověření textové části a případně její úprava včetně re-
gulativů ploch s ohledem na změny vyvolané požadav-
ky nového stavebního zákona.

ZO rozhodlo v opakovaném řízení o výběru dodavatele
na administraci akce: „Administrace zadávacího řízení -
Napojení obce na VDJ Peleška“. Byla vybrána společnost
EVRI 2004, s.r.o., IČO 10917497.

ZO schválilo tři smlouvy o smlouvě budoucí na zřízení
věcného břemene a jednu smlouvu o věcném břemenu
mezi obcí Hrusice a společností ČEZ Distribuce.

ZO schválilo spolupráci se společností CETIN (vlastník te-
lekomunikačního vedení).

ZO souhlasilo s přípojí optického kabelu k budované-
mu vodovodu a napojení tak obce na optickou síť. Pro-
běhne rekonstrukce stávající sítě z metalického vedení
na vedení optické a dojde k rozšíření optické sítě. Plánu-
je se modernizace v průběhu let ve spolupráci s obcí (při
zemních pracích investovaných obcí bude vrchní vedení
ukládáno do země).

ZO rozhodlo o vypůjčení části obecního pozemku 4/1
společnosti Alza, která na pozemku u obecního úřadu,
naproti stávajícímu Z-Boxu, vybuduje a bude provozovat
Alza Box. Ke zprovoznění by mělo dojít nejpozději
k 1. březnu 2025.

ZO schválilo smlouvu na zaměření pro potřeby správy DTM (digitální technické mapy). Jedná se dle katastrálního zákona o zákonnou povinnost obce od 1. července 2024 vést své inženýrské sítě a místní komunikace v národním digitálním formátu a mít je vedeny v krajském portálu DTM. Obec získala od Středočeského kraje dotaci na zaměření a zavedení ve výši 100 %. Obec uhradí pouze DPH ve výši 21 %.

ZO vzalo na vědomí informaci o provedeném posledním rozpočtovém opatření č. 11/2024, ke kterému zmocnilo starostu, a dále schválilo rozpočtové opatření č. 1/2025.

**Příští zasedání zastupitelstva obce se uskuteční
11. března 2025 v 18.30 hodin
v budově obecního úřadu
s možností sledování on-line.**

Z-BOX Hrusice

Vedle kontejnerů na tříděný odpad je umístěn nový, větší Z-BOX s displejem, který funguje i bez mobilní aplikace. Zásilku si lze vyzvednout jen pomocí číselného kódu.

Zprávy z obecního úřadu

Finalizují se tyto projekty k žádosti o stavební povolení:

- přechod přes silnici II/508 (Hrusice-Mirošovice)
- finalizace dopravního opatření na návsi (úsek mezi hospodami)
- finalizace IS ulice U Tunelu

Probíhá příprava těchto výběrových řízení:

- dokončení IS Zahradní
- VO Josefa Lady

Obec podala žádost o dotaci:

- pořízení změny územního plánu
- napojení nemovitostí na vodovod a kanalizaci (ulice U Truhlárny (pouze voda) a Zahradní)

Na žádost obce byla uzavřena dohoda s HZS Středočeského kraje o bezúplatném převedení nepotřebného majetku v podobě motorové pily pro Jednotku SDH obce. Velitel jednotky pilu převzal a je zařazena do výzbroje.

- Činnost Jednotky SDH Hrusice za rok 2024

Jednotka byla povolána k řešení celkem 16 mimořádných událostí plus k dalším 11 událostem v rámci povodňového víkendu. Nejčastěji se jednalo o technickou pomoc. Poslední událostí, ke které byla jednotka v roce 2024 povolána, byla likvidace požáru sazí v komíně 31. prosince 2024 ve 22:36 hod. Jednotka byla na místě mimořádné události za 9 minut od vyhlášení poplachu. Zásah byl ukončen minutu po půlnoci.

Členové jednotky se vždy jednou za 14 dnů účastnili

školení na hasičské zbrojnici dle předepsaného plánu odborné přípravy HZS ČR.

Čtyři členové se v roce 2024 proškolili u HZS na pozici strojník JPO II, III a čtyři členové se proškolili u HZS na pozici velitel družstva.

Jednotka má pro svoji výjezdovou činnost k dispozici 16 členů plus dva kandidáty ve věku 17 let.

Statistika obyvatel obce Hrusice

Údaje k 1. lednu 2025

děti (do 15 let)	181	děti (15–18 let)	46	dospělí	682
chlapci	89	chlapci	24	muži	333
dívky	92	dívky	22	ženy	349

děti (6 a 7 let)	22
děti (do 3 let)	42
celkem bez cizinců	909
cizinci	34
CELKEM OBYVATEL	943
průměrný věk obyvatel	39,14
narození	9
úmrtí	3

Sdělení občanů

Rodina Andrikova děkuje jednotce Sboru dobrovolných hasičů Hrusice za jejich rychlý a profesionální zásah při požáru komína o silvestrovské noci.

Novoroční miniorienták 2025

Téma tradiční novoroční výpravy se letos trefilo spíše do vkusu děvčat, ale i kluci se s úkoly statečně poprali. Hledaly se zlaté vlásky princezny Lociky, ale i naši české Zlatovlásky. Před obecním úřadem účastníci vyfasovali mapy a arch pro zaznamenání správných odpovědí na kvízové otázky a vydali se na novoroční miniorienták. Postupně navštívili sedm stanovišť, trasa vedla z návsi dolů, kolem potoka, nahoru na Slepíčárnu a pak zpátky, kolem požární nádrže a zpět k obecnímu úřadu. Bylo sucho a příjemně mrazivo, na požární nádrži se dokonce bruslilo, což je na poměry letošní zimy věc mimořádná.

Ale vraťme se k miniorientáku... Na každém stanovišti čekala účastníky jedna otázka prověřující znalosti pohádek Na vlásku a Zlatovláska a také pramínek zlatých vlásků. Všechny sedm pramínků pak v cíli spojili a zavěsili na model princezny Lociky. Pochodu se zúčastnilo 36 dětí a všechny obdržely diplom za úspěšné absolvová-

ní a sladkou odměnu. Velké díky za organizaci této akce patří Kateřině Měrkové, která prozradila, že příští ročník se ponese v duchu pohádky Anděl páně.

Jako každým rokem byl miniorienták takovou pěknou tečkou za vánočními svátky.

Redakce. Autor fotografií: Pavla Ulrichová

Zázraky

„Zdravas královno.... Tys naděje naše.“

Když potřebujeme pomoc, každý má výmluvu. Nemoc, zaměstnání, jiné důvody, proč nemůže pomoci. Na konci řady těch, které prosíme o pomoc, je však Panna Maria, která nám pomoc neodmítne. I když její pomoc někdy bude mít jinou podobu, než čekáme.

Panna Maria pomohla v pozemské záležitosti na svatbě v Káni Galilejské. Došlo víno, svatba mohla být ukončena. Ježíš učinil první zázrak ani ne tak proto, že by mu záleželo na prodloužení svatební hostiny, ale proto, že nedokázal své matce, Panně Marii, nic odepřít.

V dnešní době v mnoha manželstvích dochází víno vzájemné lásky. Tam je více potřeba pomoci Panny Marie. A ještě důležitější je věčný život, k němuž manželé směřují. Naděje na věčný život v tomto jubilejním roce naděje. Prosme tedy nejen za sebe, ale i za druhé, aby nám tato naděje nedošla, aby ji Ježíš na přimluvu Panny Marie rozmnožoval.

„Chceš-li .... věříš-li?“

Proste a bude vám dáno, ale zároveň máme respektovat Boží svobodu. Nemůžeme Bohu přikazovat, co má pro nás udělat. Zázraky jsou tedy závislé jednak na Boží vůli, Boží svobodě, ale také na naší víře. Věříš-li, staň se ti podle tvé vůle.

Máme tedy prosit s velikou vírou, že nás může Bůh vyslyšet, a zároveň ponechat Bohu svobodu. Nezlobit se, když naši prosbu nevyslyší. Možná děláme chybu, že si řekneme, Bůh si stejně udělá, co bude chtít, a naše víra zeslábně.

Kananejská žena se nenechala odradit, když jí Ježíš napoprvé odmítl, ale prosí dál, a nakonec je vyslyšena. Podobně Panna Maria slyší slova: „Co mi chceš, ženo, ještě nepřišla moje hodina.“ Vzápětí je vyslyšena, Ježíš udělá na svatbě v Káni Galilejské první zázrak.

*Žehná P. Ivan Kudláček,
farář mnichovicko-hrusické farnosti*

Výroční schůze Vlastenecko-dobročinné obce baráčníků v Hrusicích

V neděli 9. února se v klubovně na fotbalovém hřišti konala výroční schůze Vlastenecko-dobročinné obce baráčníků v Hrusicích. Na akci dorazili také župní rychtář Karel Hrůza a zástupci obce baráčníků z Hvězdonic a Zvánovic. Po zahájení a přivítání hostů jsme si vyslechli zprávu o činnosti v roce 2024. Následovala milá a veršovaná zpráva našeho berního, o kterou se s vámi chceme podělit. Naše panímaminka všechny přítomné poučila o nošení svérázu a péči o ně. Vzdělava- telka přečetla zápis z župní kroniky z roku 1977, ze kterého jsme se dozvěděli, jak se Josef Lada stal čestným pantatínkem. Vyslechli jsme si příspěvek gratulantky a slídky úctů. Tento den se nesl také v duchu oslavy: naše rychtářka Alena Skálová slavila úctyhodných 35 let své činnosti. Vyslechli jsme si zdravice našich hostů a na závěr oficiální části jsme mezi sebe přijali nové členy. Pak už jsme si užívali při dobrém jídle a pití, za zpěvu a zvuku harmonik.

Ráda bych využila této příležitosti a vyjádřila za nás všechny poděkování obci Hrusice za její velkou podporu a mimo jiné i pořízení svérázců, ve kterých to našim baráčníkům slušelo.

*Za obec baráčníků
Daniela Čiháková*

Počestné právo Vážená rychtářko,
Vážený župní rychtáři,
Moudří a opatrní konšelé,
Vážené tetičky a sousedé – vážení hosté.
Slyšte zprávu berní – bude to prosté.
Vše se kolem peněz točí – v kasičce mám jen pár vočí.
A to říkám doslova, zrcátko je tam potvora.
Chtěl bych tam mít peněz hodně – ale jak říkám je tam po dně.
My však na zázraky nedáme – proto nové nové členy vítáme.
A letos, že nám přeje doba, dneska vítám nové členy – oba.
Co více já mohu chtít, penízky z nich budu mít.
A že plakat, to já umím – nový svéráz – no to čumím.
I když nejsem silný čtenář, slibu svého dostal – Petr Sklenář.
V novém se nám dobře dělá, už ho máme za souseda.
Hrdě mi teď hlavu zvednem, -večer, -ráno, před polednem.
Baráčníci v Hrusicích, no řekněte mi, kdo je, víc.
Děkuji za pozornost.

Hrusice jako součást jednoho z českých panství knížat von Khevenhüller-Metsch

Letos uplyne již 285 let od doby, kdy se panství Komorní Hrádek včetně obce Hrusice stalo součástí dominia rakouského hraběcího rodu Khevenhüller. V tomto poddanském vztahu naše obec setrvala až do roku 1848, kdy byla dominia v českých zemích zrušena a obce včetně naší získaly statut samosprávných jednotek. Uvedené období tedy představuje celých 108 let hrusické historie.

Vtéto souvislosti je navíc docela vhodné připomenout, že Hrusice byly ve své minulosti téměř 300 let (přesně 294 roky, od roku 1554 do roku 1848) součástí hrádeckého panství v majetku příslušníků dvou velkých a slavných šlechtických rodů – hrabat Valdštejnů a hrabat a později knížat Khevenhüller-Metsch. (O „valdštejnské době“ v hrusické historii jsem psal v příspěvku v Hlasu Hrusic č. 1/2024.)

V souvislosti s výše zmíněným výročím bude snad případné a zajímavé připomenout si některé důležité momenty z dob, kdy nad Hrusicemi jakožto poddanskou vsí „panovali“ příslušníci knížecího rodu Khevenhüller-Metsch.

Hrabata z rodu Khevenhüller patřila ke starobylé korutanské šlechtě. Na počátku 15. století se rod rozdělil na dvě rodové větve – první byla větev hrabat Khevenhüller-Frankenburg, jež vymřela po meči v roce 1884. Druhou větví byli svobodní páni Khevenhüller, kteří byli v roce 1673 povýšeni na rod říšských hrabat a v roce 1725 získali tzv. český inkolát, což byl zvláštní právní statut, který opravňoval původní cizince nabývat v českých zemích různý majetek.

Jan Josef hrabě von Khevenhüller (1706–1776) navíc v roce 1728 pojal za manželku Karolinu Marii Augustu von Metsch (1709–1784), dceru Jana Adolfa von Metsch, jenž v roce 1733 odkoupil od Valdštejnů panství Komorní Hrádek. Vzhledem k tomu, že rod von Metsch byl ohrožen vymřením po meči, rozhodl se Jan Adolf svého zetě z rodu Khevenhüller adoptovat a v roce 1740 mu předat panství Komorní Hrádek.

Aby stvrdil novou situaci, zažádal nový majitel panství o spojení původních rodových jmen, kteréžto žádosti panovnice Marie Terezie v roce 1751 vyhověla, a tak se na české šlechtické scéně objevil rod Khevenhüller-Metsch, jenž byl navíc v roce 1763 povýšen do stavu říšských a českých knížat.

Prvním knížetem se tedy stal Jan Josef, jehož celý knížecí titul zněl von Khevenhüller-Metsch und Aichelberg, Graf zu Hohen Ostrowitz und Annabüchl, Freiherr

zu Landskron und Wernberg, Erbherr auf Carlsberg, Riegersburg und Ladendorf.

V pořadí druhým knížetem se posléze stal podle pravidel primogenitury jeho nejstarší syn Jan Sigmund Bedřich kníže von Khevenhüller-Metsch, Graf von Hohen Ostrowitz (1732–1801).

Třetím knížetem se pak stal jeho nejstarší syn Karel Maria Josef František Jan Clemens von Khevenhüller-Metsch (1756–1823), jenž ovšem zůstal bezdětný, a tak se čtvrtým knížetem Khevenhüller-Metsch stal jeho mladší bratr František Maria Jan Josef Heřman (1762–1837).

Po něm nastoupil na „knížecí stolec“ jeho nejstarší syn Richard Maria von Khevenhüller-Metsch (1813–1877). Jako pátý kníže z tohoto rodu byl do roku 1848 posledním šlechtickým pánem nad Hrusicemi.

Podívejme se blíže alespoň na některé zajímavější momenty z hrusické historie, které se odehrály během panování pěti knížat z rodu Khevenhüller-Metsch.

Především je třeba připomenout, že během této doby se na habsburském trůnu jakožto panovníci také nad českými zeměmi vystřídali čtyři císaři a jedna císařovna – Marie Terezie (1740–1780), Josef II. (1780–1790), Leopold II. (1790–1792), František I. (1792–1835) a Ferdinand V. (1835–1848). Je vcelku přirozené, že s jejich vládou jsou spojené mnohé historické události, které se ve větší či menší míře dotkly rovněž naší obce. Byly to například prusko-rakouské války, vydání tolerančního a robotního patentu, další osvícenecké reformy, napoleonské války a ještě řada dalších.

Nicméně pro nás jsou zajímavější konkrétní události a děje zasahující bezprostředně do života obyvatel Hrusic. Samozřejmě je příznačné, že často výrazně zasáhly události spojené s pohyby rakouských i cizích vojsk. Pro ilustraci je možné uvést, že kupříkladu během prusko-rakouských válek se v roce 1757 v hrusické tzv. „vejsadní hospodě“ (dnes hrusické čp. 23) odehrál krvavý střet mezi hrusickými obyvateli a pruskými vojáky.

Avšak nebyly to pouze události související s tehdejšími válečnými konflikty. Během tohoto období byly také například z císařského nařízení pořizovány soupisy majetku a obyvatelstva v českých zemích – v roce 1756 tzv. tereziánský katastr, v roce 1785 tzv. josefínský katastr a v roce 1841 tzv. Stálý katastr. Srovnáním těchto soupisů se dá zjistit, že počet obyvatel Hrusic vzrostl za období vlády knížat Khevenhüller-Metsch prakticky téměř čtyřikrát, a to přesto, že obyvatelstvo bylo sužováno mnohými katastrofami, epidemiemi a tragickými událostmi.

Těsně před rokem 1848 se v obci nacházelo na 60 čísel popisných, v nichž žilo cca 400 obyvatel.

V Hrusicích tehdy také existovala poddanská rychta, na kterou byl rychtář dosazován khevenhüllerovskou vrchností na určitou dobu. (Správce panství, tzv. hejtmán, mohl například rychtáře jmenovat na dobu jednoho roku, případně na období delší.) Byla to poddanská rychta, která činila z Hrusic obec tzv. rychetního typu, tj. hrusický rychtář spravoval nejen samotnou hrusickou obec, ale i obce přidělené.

V zápisech pozemkových knih se dochovala i jména některých hrusických rychtářů, například v roce 1745 tento úřad zastával Václav Lada, v letech 1778–1781 František Svoboda. V poslední fázi existence Hrusic jako poddanské vsi, tj. v první polovině 19. století, pak byli hrusickými rychtáři tito začasť velice vážení a ctění mužové:

1796–1801 František Svoboda

1802–1819 Václav Čihák

1820–1825 František Čihák

1826–1829 František Vávra

1830–1848 Václav Podhola

Posledně jmenovaný byl také posledním hrusickým rychtářem, protože, jak již bylo uvedeno, v roce 1848 bylo v rakouské monarchii zrušeno poddanství, a tak od té doby již stál v čele samosprávné hrusické obce volený starosta.

V pozemkových knihách se z té doby zachovala i jména některých konšelů: konšelský post zastával například Adam Lada (1797), Václav Štička (1802–1819), František Mattis (1824) nebo Jan Lada (1829).

Zásluhou příslušníků knížecího rodu vznikly v Hrusicích dvě důležité obecní instituce. Za panování prvního knížete Jana Josefa (který byl tajným císařským radou a vysokým dvorským úředníkem – maršálkem, komořím a hofmistrem, a přesto se o své hrádecké panství velice dobře staral) byla zásluhou jeho manželky Karoliny Marie Augusty v roce 1768 založena v Hrusicích první obecní škola, ve které do roku 1848 působili „kantoři“ Karel Chlumecký, František Frynta, Antonín Hrbek a František Podhola. (Pro zajímavost lze uvést, že císařovna Marie Terezie přitom zavedla všeobecnou vyučovací povinnost (zprvu ovšem nebyla školní docházka povinná) pro děti mezi 6. a 12. rokem věku až v roce 1774. Kněžna Karolina Marie tedy předběhla svou panovnici o celých šest let!

V roce 1787, za panování druhého knížete Jana Sigmunda Bedřicha, se také výrazně změnila poměry v bývalé (do té doby nesamostatné) hrusické farnosti, neboť byla povýšena na samostatnou tzv. lokálii s vlastním knězem (lokalistou). Byla zřízena pod patronací náboženské matice a jako lokalisté zde působili P. Bohumír Postřechovský, P. Tadeáš Beran, P. Jeroným Pivoňka, P. Vojtěch Vilém Kramerius a P. Antonín Stradiát. (Ten našel své poslední místo odpočinku na novém hrusickém hřbitově.) Později v roce 1811 převzal patronát nad nábožen-

skou maticí třetí kníže Karel Maria Josef Clemens von Khevenhüller-Metsch.

Samotný Jan Sigmund Bedřich se o hrádecké panství příliš nestaral, neboť téměř celý život prožil v Itálii, kde svého času působil jako generální komisař. Tehdy také poměrně zchátral zámek Komorní Hrádek i celé panství. (Jako zajímavou skutečnost lze uvést, že během svého italského pobytu získal kníže Jan Sigmund také housle od slavného italského houslisty Stradivariho. Později měl tento nástroj řadu majitelů, ale zachoval se dodnes. V současnosti je známý pod označením „Khevenhüller“ a má cenu několika milionů dolarů.)

V pořadí třetí kníže Karel Maria měl trochu jiný osud. S manželkou Terezou hraběnkou z Morzinu se mu nepodařilo zplodit potomka, a tak dominium včetně hrádeckého panství převzal jako čtvrtý kníže jeho mladší bratr František Maria Jan Josef Heřman.

Za jeho vlády v roce 1832 se hrusickým krajem prohnala epidemie cholery. V obci na tuto zákeřnou chorobu zemřelo více než 50 obyvatel. Velké zásluhy v péči o strádající vesničany náležely tehdejšímu lokalistovi P. Vojtěchu Vilému Krameriovi, který v hrusické lokálii sloužil mezi lety 1819 až 1838. V tomto roce odešel na sousední mnichovickou farnost a předal lokálii P. Antonínu Stradiátovi, který se pak v roce 1856 stal prvním farářem obnovené samostatné hrusické farnosti.

Tolik tedy několik momentů z „khevenhüllerovského období“ hrusické historie.

Martin Hemelík st., hrusický kronikář

Přestěhování veterinární ordinace

Mikešova veterina od ledna nesídlí U Cihelny, ale přestěhovala se do areálu bývalého JZD na adresu Kostelní Střímelice 96, 281 67 Stříbrná Skalice. Při veterinární ordinaci funguje stejně jako dříve obchůdek.

Otevírací doba obchůdku je v pracovních dnech **od 9.00 do 18.00 hodin.**

Ordinační hodiny veteriny jsou následující:

PO, ST: 14–18

ÚT, ČT: 9–13

PÁ: 9–13, 14–18

Parkování je možné přímo u ordinace, na jaře zde ještě budou probíhat terénní úpravy. V ordinaci i obchůdku přijímají platební karty.

Ladův národopisný soubor přijímá kluky a slečny do starší skupiny od 12 do 18 let

V našem souboru vedeme děti k lidovému zpěvu a tanci a snažíme se jim předávat povědomí o lidových obyčejích. Kdo umí hrát na nástroj, zapojí se i do muziky. Starší skupina prochází intenzivní taneční přípravou, nácvikem konkrétních tanečních kroků a tanců, trénuje scénické dovednosti a vícehlasý zpěv.

Pokud máte zájem, přijďte se podívat na jednu z našich zkoušek, které probíhají v sokolovně v Hrusicích vždy každý čtvrtek od 17.30 hodin.

Těšíme se na vás!

Mgr. Andrea Stocková

vedoucí souboru

tel.: 606 652 537

www.ladusoubor.com

fb: Ladův národopisný soubor z Hrusic

Uzávěrka dalšího čísla Hlasu Hrusic bude 31. března 2025.

Těšíme se na vaše příspěvky, podněty a nápady k dalším článkům.

Pro zaslání využijte e-mailovou adresu redakce:

hlashrusic@obec-hrusice.cz.

**HLAS
HRUSIC**

Měsíčník Hlas Hrusic vydává OÚ v Hrusicích. Povoleno Ministerstvem kultury ČR E 12690. Náklad tohoto čísla 400 výtisků. Ročník 57. Cena 15 Kč, pro občany Hrusic do schránky ZDARMA. **Všechna práva vyhrazena.** Redakce si vyhrazuje právo výběru příspěvků ke zveřejnění, případně jejich krácení či odložení na pozdější dobu. Žádná část HH nesmí být rozšiřována bez písemného svolení majitelů práv. E-mail: hlashrusic@obec-hrusice.cz. Redakční rada: Hana Kuntová, Kateřina Mrázková a Markéta Lakosilová. Grafika: Martin Vávra

